

3 (Sem-2/CBCS) POL HG/RC 1, 2, 3

2023

POLITICAL SCIENCE

Paper : POL-HG/RC-2016/2026/2036

(Honours Generic/Regular Course)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

OPTION—A

Paper : POL-HG/RC-2016

(Indian Government and Politics)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবাৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention one supporter of liberal approach to the study of Indian Politics.
ভাৰতীয় ৰাজনীতি অধ্যয়নৰ উদৰতাৰাদী দৃষ্টিভংগীৰ
এজন সমৰ্থকৰ নাম লিখা।

(b) Why India is called Republic?
ভাৰতবৰ্ষক গণৰাজ্য বুলি কিয় অভিহিত কৰা হয়?

- (c) Which right has been abolished from the Fundamental Rights?
কোনটো অধিকাৰক মৌলিক অধিকাৰৰ পৰা উঠাই দিয়া হৈছে?
- (d) Directive Principles of State Policy is an integral part of the Indian Constitution.
(Write Yes / No)
ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাৱক নীতি ভাৰতীয় সংবিধানৰ এটা অবিচ্ছেদ্য অংগ।
(হয় / নহয় লিখা)
- (e) Who is the Head of the State of India?
ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰৰ মূৰব্বী কেন?
- (f) Name one pillar of patriarchy.
পিতৃতন্ত্ৰৰ এটা স্তম্ভ লিখা।
- (g) Write any one difference between caste and class.
জাতি আৰু শ্ৰেণীৰ মাজৰ যি কোনো এটা পাৰ্থক্য লিখা।
- (h) Mention one hindrance to secularism.
ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ বাবে এটা অন্তৰায় উল্লেখ কৰা।
- (i) Mention any one regional political party of India.
ভাৰতবৰ্ষৰ যি কোনো এটা আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ নাম লিখা।

- (j) Who appoints the Chief Justice of the Supreme Court of India?
ভাৰতবৰ্ষৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ মূখ্য ন্যায়াধীশক কেনে নিযুক্তি দিয়ে?
2. Answer the following questions : 2×5=10
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :
- (a) What is meant by communalism?
সাম্প্ৰদায়িকতাবাদ বুজিলে কি বুজা?
- (b) Why secularism is a necessity in India?
Give two reasons.
ভাৰতবৰ্ষত ধৰ্মনিৰপেক্ষতা কিয় প্ৰয়োজন? দুটা যুক্তি দিয়া।
- (c) Write two features of Indian Party System.
ভাৰতীয় দলীয় ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (d) What is 'Bombay Plan'?
'বোম্বে প্লেন' কি?
- (e) Write any two qualifications of the Judges of the Supreme Court.
উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়াধীশসকলৰ যি কোনো দুটা যোগ্যতা লিখা।

3. Write short notes on (any four) : 5×4=20

চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Class struggle
শ্ৰেণী সংগ্ৰাম
- (b) Judicial activism
ন্যায়িক সক্ৰিয়তা
- (c) Workers movement
শ্ৰমিক আন্দোলন
- (d) Era of one-party dominance
একদলীয় আধিপত্যৰ যুগ
- (e) Powers and functions of the Lok Sabha
লোকসভাৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যবিধি
- (f) Strategies of development in India in the post-independence era
স্বাধীনোত্তৰ যুগৰ ভাৰতবৰ্ষত উন্নয়নৰ কৌশলসমূহ

4. Answer the following questions (any four) : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Explain the Gandhian Approach to the study of Indian Politics.
ভাৰতীয় ৰাজনীতি অধ্যয়নৰ গান্ধীবাদী দৃষ্টিভঙ্গীটো
আলোচনা কৰা।

A23/826 (Continued)

(b) Discuss the liberal approach to the study of the nature of the Indian State.

ভাৰত ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰকৃতি অধ্যয়নৰ উদাৰবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) "The Indian Constitution is partly rigid and partly flexible." Explain.

"ভাৰতীয় সংবিধান আংশিকভাৱে নমনীয় আৰু আংশিকভাৱে অনমনীয়।" ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Discuss the constitutional position of the Prime Minister of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ সাংবিধানিক পদমৰ্যাদাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(e) What is political party? Discuss the changing trend of Indian Party System from one-party dominance to Coalition Government.

ৰাজনৈতিক দল কি? একদলীয় আধিপত্যৰ পৰা সন্মিলিত চৰকাৰলৈ ভাৰতৰ দলীয় ব্যৱস্থাৰ পৰিৱৰ্তিত প্ৰকৃতি আলোচনা কৰা।

(f) Write about the transition of Indian economy from planned economy to neoliberal economy.

পৰিকল্পিত অৰ্থনীতিৰ পৰা নব্য উদাৰ অৰ্থনীতিলৈ হোৱা ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ পৰিৱৰ্তনৰ বিষয়ে লিখা।

(g) Write a note on Peasants Movement in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ কৃষক আন্দোলনৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

A23/826 (Turn Over)

(6)

(h) Explain different types of Right to Freedom as mentioned in the Indian Constitution. Whether Right to Freedom can be suspended during Emergency? Justify. 7+3=10

ভাৰতীয় সংবিধানত উল্লেখ থকা বিভিন্ন ধৰণৰ স্বাধীনতাৰ অধিকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। জৰুৰীকালীন অৱস্থাত স্বাধীনতাৰ অধিকাৰ বাতিল কৰিব পাৰিনে? যুক্তি আগবঢ়োৱা।

OPTION—B

Paper : POL-HG/RC-2026

(Feminism : Theory and Practice)

I. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is the author of the book, *Theorising Patriarchy*?

Theorising Patriarchy গ্ৰন্থৰ ৰচক কোন?

(i) Gerda Lerner

গাৰ্দা লাৰ্নাৰ

(ii) Sylvia Walby

সিলাভিয়া বালবি

(iii) Mary Wollstonecraft

মেৰী বৰ্ণষ্ট'নকেফট

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

A23/826

(Continued)